

VELKOMMEN TIL BYMUSEET

Vi har mange spennende og gratis formidlingstilbud skoleåret 2012

BYMUSEET.

Bymuseet i Bergen
Postboks 4052 Sandviken
5835 Bergen
Tlf. 55 30 80 30

www.bymuseet.no

BRYGGENS MUSEUM - BERGEN I MIDDELALDEREN

Bryggens Museum gir deg opplevelsen av livet i middelalderens Bergen. Den permanente utstillingen viser funn fra den store utgravningen på Bryggen. Her kan man se tidlig bystruktur, med rester av hus som er nesten like gamle som byen selv. Bergen som handelsby og håndverksby er dokumentert i utstillingen gjennom delvis rekonstruksjon av det store "Bryggeskipet", og ved at håndverksprodukter fra Øvrestretet (nå Øvregaten) er vist fram i handelsboder. Kirken og kongens betydning for byutviklingen er også viet plass i utstillingen. Noen av de mange runeinnskriftene som ble funnet på Bryggen er stilt ut, dette er blant de mest interessante funnene som ble gjort på Bryggen.

Bryggens Museum kan gi et variert tilbud til skoleklasser som vil komme på besøk. Vi holder omvisninger, og vi kan skreddersy opplegg etter lærernes og elevenes ønsker. Omvisningene kan relateres til mange skolefag men særlig til samfunnsfag, RLE og norsk. Tilbudet i Bryggens Museum kan gjerne kombineres med Håkonshallen /Rosenkrantzårnet. Vi kan gå inn som en del av en byvandring klassen skal ha. Vi hjelper gjerne elever som arbeider med prosjekt.

Bryggens Museum er tilrettelagt for rullestolbrukere.

For bestilling: knut.hoiaas@bymuseet.no eller ring 55308030/35

ROSENKRANTZTÅRNET - DANSKEKONGENS SLOTT I BERGEN

Rosenkrantzårnet er egentlig to tårn, kong Magnus Lagabøtes tårn ved sjøen, som ble bygget ca. år 1270, og Erik Rosenkrantz' ombygging fra 1560-årene.

Middelalderdelen av Rosenkrantzårnet var bolig for kong Magnus Lagabøte, og ble kalt kong Magnus' kastell ved sjøen. Tårnet var også et forsvarstårn, og var plassert i strandkanten. Her hadde kongen soverom og sitt personlige kapell. Soldatene hadde også vaktrom i dette bygget. På 1500-tallet ble tårnet kraftig ombygd, og det ble reist et tårn inntil det gamle tårnet. Byggherre var Erik Rosenkrantz, den danske kongens lensherre i Bergenhus len. Bergenhus len var hele Vestlandet i tillegg til Nordland. Lensherren var både sivil og militær leder i sitt område, og Erik Rosenkrantz styrte det mest folkerike og økonomisk viktigste lenet i Norge. Rosenkrantzårnet kan derfor stå som et symbol for den norske middelalderstatens storhetstid, men også for norsk nedgangstid i senmiddelalderen og dansketiden.

Rosenkrantzårnet med sine smale og bratte trapper har dessverre ingen adkomst for rullestolbrukere.

For bestilling: knut.hoiaas@bymuseet.no eller ring 55308030/35

HÅKONSHALLEN - NORGE I MIDDELALDEREN

Håkonshallen var den viktigste delen av Norges første store slottsbygg. Her holdt kongene og hoffet til på den tiden Bergen var Norges (om ikke verdens) navle. Håkonshallen ble innviet for 750 år siden.

I Håkonshallen kan vi tilby historiske omvisninger der historien skjedde. Håkonshallen ble bygget da Norgesveldet hadde sin største utbredelse, historien om Håkonshallen og de kongene som kan knyttes til den, er historien om et rike med stor utstrekning. Norge hadde på denne tiden diplomatisk kontakt med mange europeiske land, og et av sendebudene til kongen; Lodin Lepp, hadde vært på reiser for kongen i Egypt, Tunis og Spania. Gjennom det nasjonale lovarbeidet i Magnus Lagabøtes tid ble byggingen av en norsk stat fullført. I Håkonshallen ble det holdt flere bryllup som knyttet bånd mellom kongehus i vår del av Europa.

Håkonshallen er vanskelig tilgjengelig for motorisert rullestol. Hvis noen av elevene i klassen bruker rullestol uten motor er det mulig å komme rundt i bygningen med litt bærehjelp.

For bestilling: knut.hoiaas@bymuseet.no eller ring 55308030/35

LEPRAMUSEET ST. JØRGEN HOSPITAL

Lepramuseet holder til i St. Jørgens Hospital, som fra 1400-tallet av var en viktig institusjon i Bergen. Hospitalet har opp gjennom hundreårene huset mange tusen beboere, både leprapasienter og mennesker som hadde andre sykdommer eller var pleietrengende. Sykehuset var i kontinuerlig drift til de to siste pasientene døde i 1946, og det gamle sykehusmiljøet er godt bevart. I dagens bygninger fra 1700-tallet forteller man blant annet om sykdommen lepra og dens historie i Norge, om dagliglivet på hospitalet og de berømte norske bidragene til lepraforskningen.

Et besøk på museet kan kobles til ulike emner, for eksempel smittsomme sykdommer og smittemåter, helse og sykdom i gamle dager, utvikling av vitenskap og helsevesen, og fattigdoms- og sosialhistorie. Museet kan tilrettelegge omvisninger og oppgaver etter ønske.

Mange klasser velger også å kombinere et besøk på museet med lesing av ungdomsromanen "Det mørke lyset" av Mette Newth, som handler om en ung jente som får lepra og blir innlagt på St. Jørgen på 1800-tallet, eller boken "Dagen om Natta" av Berit Vatne Vik.

Lepramuseet har fylldige nettsider på www.bymuseet.no/?vis=80, og her vil også skiftende utstillinger bli presentert.

Lepramuseet er tilrettelagt for rullestolbrukere.

For bestilling: lepramuseet@bymuseet.no eller ring 55961155 / 48162678

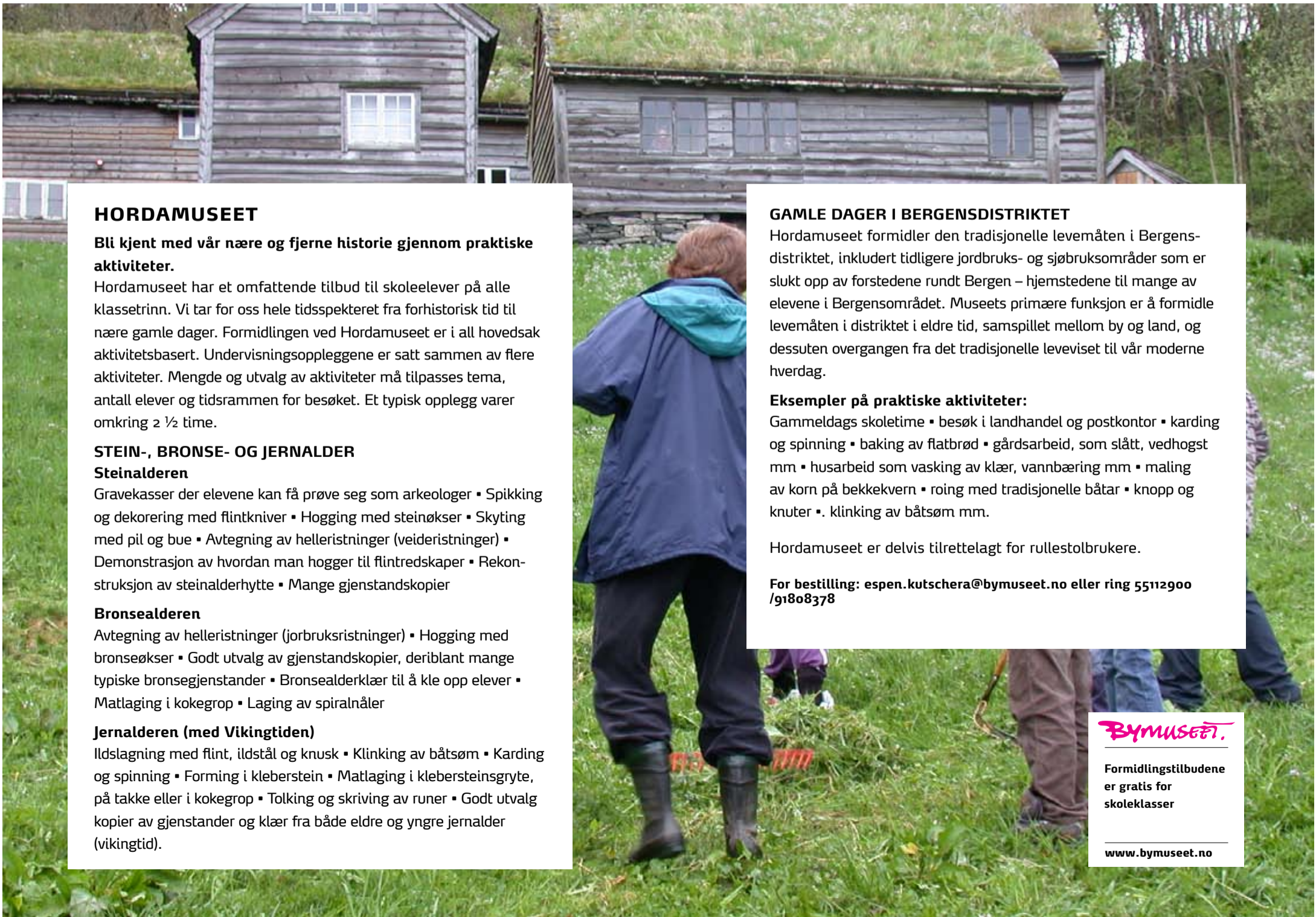
SKOLEMUSEET

Skolemuseet holder til i den gamle Latinskolen like ved Domkirken, og her forteller vi historien om den norske skolen fra middelalderen og frem til vår egen tid. Vi tar elevene med på refleksjoner rundt hvordan kunnskap forandrer seg over tid, og ser hva våre oldeforeldre, besteforeldre og foreldre lærte om ulike emner. Vi ser på hvordan en skoletime kunne være for ca. 100 år siden, og elevene kan få prøve seg både med tavle og griffel og penn og blekk. Vi tar også elevene med på et besøk til 'pinaren' og 'lusetanten' – skoletannlegen og helsesøsteren.

Ludvig Holberg er Latinskolens mest kjente elev, og han har nå fått sitt eget museum i sin gamle skole. I Holbergmuseet blir elevene bedre kjent med den fascinerende komedieforfatteren, opplysningsmannen og bergenseren Ludvig Holberg, fra han var ung elev i Bergen til han døde som rik og berømt forfatter på sitt store gods i Danmark. I stemningsfulle og utradisjonelle utstillingsrom blir vi kjent med et mangfoldig, intelligent og humoristisk menneske.

Skolemuseet har dessverre ingen adkomst for rullestolbrukere.

For bestilling: baard.skogrand@bymuseet.no eller ring 55961890

HORDAMUSEET

Bli kjent med vår nære og fjerne historie gjennom praktiske aktiviteter.

Hordamuseet har et omfattende tilbud til skoleelever på alle klassetrinn. Vi tar for oss hele tidsspekteret fra forhistorisk tid til nære gamle dager. Formidlingen ved Hordamuseet er i all hovedsak aktivitetsbasert. Undervisningsoppleggene er satt sammen av flere aktiviteter. Mengde og utvalg av aktiviteter må tilpasses tema, antall elever og tidsrammen for besøket. Et typisk opplegg varer omkring 2 ½ time.

STEIN-, BRONSE- OG JERNALDER

Steinalderen

Gravekasser der elevene kan få prøve seg som arkeologer • Spikking og dekorering med flintkniver • Hogging med steinøkser • Skyting med pil og bue • Avtegning av helleristninger (veideristninger) • Demonstrasjon av hvordan man hogger til flintredskaper • Rekonstruksjon av steinalderhytte • Mange gjenstandskopier

Bronsealderen

Avtegning av helleristninger (jorbruksristninger) • Hogging med bronseøkser • Godt utvalg av gjenstandskopier, deriblant mange typiske bronsegjenstander • Bronsealderklær til å kle opp elever • Matlagning i kokegrop • Lagning av spiralnåler

Jernalderen (med Vikingtiden)

Ildslagning med flint, ildstål og knus • Klinking av båtsøm • Karding og spinning • Forming i kleberstein • Matlagning i klebersteinsgryte, på takke eller i kokegrop • Tolking og skriving av runer • Godt utvalg kopier av gjenstander og klær fra både eldre og yngre jernalder (vikingtid).

GAMLE DAGER I BERGENSDISTRIKTET

Hordamuseet formidler den tradisjonelle levemåten i Bergensdistriktet, inkludert tidligere jordbruks- og sjøbruksområder som er slukt opp av forstedene rundt Bergen – hjemstedene til mange av elevene i Bergensområdet. Museets primære funksjon er å formidle levemåten i distriktet i eldre tid, samspillet mellom by og land, og dessuten overgangen fra det tradisjonelle leveviset til vår moderne hverdag.

Eksempler på praktiske aktiviteter:

Gammeldags skoletime • besøk i landhandel og postkontor • karding og spinning • baking av flatbrød • gårdsarbeid, som slått, vedhogst mm • husarbeid som vasking av klær, vannbæring mm • maling av korn på bekkvern • roing med tradisjonelle båtar • knopp og knuter • klinking av båtsøm mm.

Hordamuseet er delvis tilrettelagt for rullestolbrukere.

For bestilling: espen.kutschera@bymuseet.no eller ring 55112900 / 91808378

BYMUSEET.

Formidlingstilbudene er gratis for skoleklasser

www.bymuseet.no